

VIZE UDRŽITELNÉ BEZPEČNOSTI PRO MĚSTO PLZEŇ VYPLÝVAJÍCÍ Z „MIGRAČNÍ KRIZE“

SUSTAINABLE SECURITY VISION FOR THE CITY OF PILSEN RESULTING FROM "MIGRATION CRISIS"

doc. JUDr. PhDr. Ivo Svoboda, Ph.D.

Ing. Aleš Průša

Vysoká škola regionálního rozvoje

Žalanského 68/54, 163 00 Praha

Klíčová slova:

Bezpečnostní riziko, Migrace, Regionální bezpečnost, Udržitelnost bezpečnosti, Uprchlík

Key words:

Security risk, Migration, Regional security, Sustainability safety, Refugee

Abstrakt:

Tento článek pojednává o možném vývoji bezpečnostní situace ve městě Plzni v souvislosti s migrační krizí. Autor na základě predikce možného vývoje navrhuje možná bezpečnostní opatření k udržení bezpečnosti ve městě a současně upozorňuje na aspekty migrace obecně ve vztahu k bezpečnosti v regionu.

Abstract::

This article discusses the possible evolution of the security situation in Pilsen in connection with the migration crisis. The author based on the prediction of possible development suggests possible security measures to maintain security in the city and draws attention to the aspects of migration in general in relation to security in the region.

Úvod

Evropská migrační krize (také označovaná jako evropská uprchlická krize) je v roce 2015 probíhající politická krize v Evropské unii (dále jen: EU), způsobená velkým počtem imigrantů, a to jak ekonomických migrantů, tak uprchlíků (před válečnými konflikty či násilím při vnitrostátních nepokojích) směřujících do EU přes Středozemní moře a Balkán z Afriky a zemí Blízkého a Středního východu.

Tento článek je zpracován jako výchozí materiál k dalšímu hlubšímu zkoumání a provedení závěrů v oblasti zajištění bezpečnosti Statutárního města Plzně v rámci

spolupráce a smluvního výzkumu na interním grantu Vysoké školy regionálního rozvoje a statutárního města Plzně.¹

Ačkoli se o této krizi hovoří emotivně až koncem loňského roku a letos, docházelo k nárůstu migrantů (nebo uprchlíků) i v předchozích letech, nicméně k dramatickému nárůstu došlo právě v letošním roce a prognózy hovoří o tom, že tento trend nebude ustávat – naopak, že má docházet k dalšímu nárůstu geometrickou řadou. Střízlivé odhady hovoří o řádově milionech migrantů v nadcházejících letech. Důvody migrační vlny mohou být charakteru jak bezpečnostního, tak ekonomického, tak environmentálního.

Jak vyplývá z níže uvedené tabulky, není zjevně Česká republika pro tyto migranty cílovou zemí a zdálo by se, že bezpečnostní rizika vyplývající pro Českou republiku (město Plzeň) nehrozí přímo. Avšak ve světle snah EU o „prerозdělování“ migrantů do různých zemí EU na základě kvót (ve vztahu k cíli této studie pomineme sporné a rizikové právní aspekty tohoto kroku) povedou k tomu, že ačkoli migranti nebudou chtít v ČR pobývat, budou k tomu nuceni (ve vztahu k cíli této studie opět pomineme faktickou nemožnost realizace tohoto kroku jako redundantní). Nutno konstatovat, že právní a organizační kroky k řešení této krize jsou plně v rukou státu, resp. orgánů EU. Tato skutečnost však nic nemění na tom, že konkrétní dopady přítomnosti migrantů na jakémkoli území s sebou nese rizika, a to zejména rizika bezpečnostní. Evropská unie tuto migrační krizi nezvládá, a to jak finančně, tak organizačně, tak právně, resp. tvorbou právního rámce a zejména ji nezvládá ve vztahu k predikovatelným bezpečnostním rizikům.²

V první řadě je to rozsah problému migrace (právní předpisy EU a organizace řešení migrace je poplatná době a podmínkám vzniku – tedy před několika desítkami let, kdy migrace byla problémem okrajovým, a počet migrantů byl zlomkem dnešního stavu. Proto také neexistuje vojenské řešení a není připraven ani plán zajištění vnitřní bezpečnosti EU a jednotlivých států EU.

Statistika počtu žadatelů o azyl

Počet žadatelů o azyl ve vybraných státech EU od 1. 1. do 30. 6. 2015³

Stát	1. čtvrtletí 2015	2. čtvrtletí 2015	1. pololetí 2015	Podíl v % (Q1 2015)	Podíl v % (Q2 2015)	Počet žadatelů na milion obyvatel (Q2 2015)
Celkem EU	185 695	213 200	398 895	100 %	100 %	420 (<i>průměr EU</i>)

¹ Interní grantová agentura IGA-1, Vysoká škola regionálního rozvoje, Praha

² Podklady pro pracovní skupinu pro přesídlení a relokační MV ČR

³ Podkladový materiál Ministerstva vnitra pro poslance na 39. schůzi Parlamentu ČR

Počet žadatelů o azyl ve vybraných státech EU od 1. 1. do 30. 6. 2015³

Stát	1. čtvrtletí 2015	2. čtvrtletí 2015	1. pololetí 2015	Podíl v % (Q1 2015)	Podíl v % (Q2 2015)	Počet žadatelů na milion obyvatel (Q2 2015)
ČR	360	275	635	0,2 %	0,1 %	26
Německo	73 120	80 935	154 055	39,6 %	38 %	997
Řecko	2 615	2 865	5 480	1,4 %	1,3 %	265
Francie	14 775	14 685	29 460	8 %	6,9%	221
Itálie	15 250	14 895	30 145	8,2 %	7 %	245
Maďarsko	32 810	32 675	65 485	17,8 %	15,3 %	3 317
Rakousko	9 710	17 395	27 105	5,3 %	8,2 %	2 026
Švédsko	11 415	14 295	25 710	6,2 %	6,7 %	1 467
Velká Británie	7 330	7 470	14 800	4 %	3,5 %	115
Bulharsko	3 190	4 050	7 240	1,7 %	1,9 %	562
Belgie	3 440	5 040	8 480	1,9 %	2,4 %	448
Nizozemsko	2 420	6 270	8 690	1,3 %	2,9 %	371
Malta	345	380	725	0,2 %	0,2 %	883
Slovensko	45	25	70	0,0 %	0,0 %	5
Švýcarsko	4 120	7 010	11 130	–	–	851

Národnosti žadatelů o azyl⁴

Stát	Podíl z celkového počtu v % (Q1 2015)	Podíl z celkového počtu v % (Q2 2015)
Celkem	100 %	100 %

⁴ Podkladový materiál Ministerstva vnitra pro poslance na 39. schůzi Parlamentu ČR

Národnosti žadatelů o azyl⁴

Stát	Podíl z celkového počtu v % (Q1 2015)	Podíl z celkového počtu v % (Q2 2015)
Sýrie	16 %	21 %
Kosovo	26 %	5 %
Afghánistán	7 %	13 %
Albánie	4 %	8 %
Irák	4 %	6 %
Pákistán	3 %	4 %
Eritrea	2 %	4 %
Ukrajina	3 %	3 %
Srbsko	3 %	2 %
Nigérie	2 %	3 %
Somálsko	2 %	2 %
Rusko	2 %	2 %
Ostatní	26 %	27 %

Jak již bylo uvedeno výše, jsou počty migrantů v současné době pro Českou republiku (v porovnání s jinými zeměmi EU mimořádně příznivé), nelze v žádném případě vyloučit, že v případě nárůstu migrantů a jejich velkého počtu v „atraktivnějších“ zemích, nebude na základě kvót či spontánně docházet k jejich usazování na území České republiky. Z logiky věci se bude jednat zejména o příhraniční oblasti s Německem (jako zemí pro migranty mimořádně atraktivní) a ve větších aglomeracích v těchto příhraničních oblastech. Zde je město Plzeň (v případě vývoje migrační krize tímto směrem) v zásadě nejatraktivnější.

**Počet migrantů k přerozdělení podle uprchlických kvót
(původně plánované k realizaci v roce 2015) ⁵**

Podle:	1. verze kvót (červen 2015)	2. verze kvót (září 2015)	Celkem přerozdělení z IT a EL		k Relokace ze zemí mimo EU
Celkem migrantů k přerozdělení	40 000	66 000	106 000		20 000
Z Itálie (IT)	24 000	16 000	39 600	66 400	Z Jordánska a Iráku
Z Řecka (EL)	15 600	50 400	39 600		
<u>Celkem migrantů do Česka</u>	<u>1 100</u>	<u>1 591</u>	<u>2 691</u>		<u>400</u>
Z Itálie (IT)	660	440	1 036	1 655	V letech 2015 – 2017
Z Řecka (EL)	376	1 215	1 036		

Velký počet migrantů, jejichž struktura je uvedena výše, na jednom, relativně malém území (kterým může být například region města Plzně, přičemž specifika města Plzně u hranic s Německem je signifikantním faktorem pravděpodobnosti tohoto vývoje), s sebou nese **tři základní rizikové faktory**:

1. **Ekonomické riziko (finanční)**
2. **Zdravotní riziko**
3. **Bezpečnostní riziko**

Ad.1.: Ekonomické (finanční) riziko spočívá v tom, že tito migranti nepřinesou do regionu žádnou relevantní finanční (ekonomickou) přidanou hodnotu. Lze předpokládat, že výdaje spojené s pobytem migrantů v regionu budou nesrovnatelně vyšší, než jejich finanční (ekonomický) přínos. Tedy výdaje na jejich prostou reprodukci, ubytování, léčení, školení (jazyk, ale i odbornosti odpovídající naší infrastruktuře, financování velkého množství nevládních organizací, které se na problematiku migrace „lepší“ už nyní apod.) a další náklady budou zcela nesrovnatelně vyšší než jejich přínos ekonomice České republiky. Mezi tato ekonomická rizika musíme počítat mj. i výdaje na zajištění jejich bezpečnosti a naopak i bezpečnosti většinové části obyvatel. V této souvislosti je na místě důrazně varovat, před samozvanými odborníky na problematiku migrace, kteří (např. prostřednictvím tzv. nevládních a „dobrovolnických“ organizací)

⁵ Podklady pro pracovní skupinu pro přesídlení a relokaci MV ČR

mají za cíl se napojit na finanční zdroje státu, měst a obcí prostřednictvím grantů a efektivita a smysluplnost jejich činnosti (jakkoli se efektivita těžko měří a i jen specifikuje) je přinejmenším diskutabilní. Je na místě důsledně zvážit financování jakékoli nevládní organizace mimo struktury MPP. Mnohdy by se mohlo jednat o zbytečně vynaložené náklady bez souvislosti s faktickým zajišťováním bezpečnosti města Plzně.

Ad.2.: Zdravotní riziko spočívá v tom, že migranti budou zcela jistě náchylnější k zdravotním rizikům z jejich pobytu v našem prostředí (což bude provázeno náklady na jejich léčení) a současně budou do našich podmínek vnášeny nemoci, které se v minulosti v našich podmínkách nevyskytovaly, nebo se kterými jsme se v našich podmínkách vyrovnali a není proti nim v naší populaci přirozená ochrana.

Ad.3.: Obecné bezpečnostní riziko lze dále rozdělit na vnitřní ohrožení bezpečnosti a vnější ohrožení bezpečnosti. Vnitřní ohrožení bezpečnosti spočívá v tom, že majoritní obyvatelstvo bude více inklinovat k extremistickým postojům s důsledkem politické a hospodářské nestability v regionu. Je zcela nedůležité, zda extremistické postoje budou kolorovány faktickými a vážnými argumenty, nebo zda budou využívat nerelevantních argumentů, nebo pseudoargumentů. Jako pravděpodobnější se jeví být ale využívání výše uvedených rizikových faktorů migrace (popřípadě i jiných: např. „že migranti berou českým dělníkům práci“. Vnější ohrožení bezpečnosti spočívá v tom, že migranti nebudou schopni (nebo ochotni) se žít zákonným způsobem a dojde k nárůstu kriminality v regionu – zejména násilné trestné činnosti a násilné přestupkové činnosti. Dalším aspektem je i možnost, že mezi migranty jsou aktivní bojovníci tzv. „Islámského státu“ či jiných extremistických skupin. Tuto možnost tajně služby v České republice a zejména v Německu nejen že nevylučují, ale v zásadě ji považují za velmi pravděpodobnou. Tyto osoby po usazení na území České republiky (regionu města Plzně) budou organizovat zločinecké (násilnické) skupiny s cílem provádět klasickou formu kriminálního terorismu, tedy (především) násilnou trestnou činností se žít a současně vytvářet prostředí strachu a nejistoty mezi obyvatelstvem s důsledkem politické a hospodářské nestability v České republice (v regionu města Plzně). Jedná se o běžnou součást tzv. „hybridní války“ a v našem případě součást „Džihádu“, který vede vyhlášený Chalífát, tedy šíření víry. Chalífát znamená vládu chalífy, hlavy Ummy, tedy muslimské obce. Původně to byla nejen náboženská instituce, ale i státní útvar (nyní se do této pozice delegoval „Islámský stát“ jako „samoděržaví“, zahrnující prakticky veškerá území ovládaná muslimy. Tradičně se však dle Koránu rozlišují čtyři druhy džihádu:

1. Džihád srdcem (al-džihád bi'l-kalb) – Přemáhání hříchu, projevy zbožnosti
2. Džihád jazykem (al-džihád bi'l-lisán) – Podpora a šíření misijní činnosti islámu
3. Džihád mečem (al-džihád bi'l-sajf) – Vedení válek za obranu islámu
4. Džihád rukou (al-džihád bi'l-jad) – Pomoc potřebným, charitativní činnost.

Obecná rizika vyplývající pro Českou republiku (např. pro město Plzeň jak bylo uvedeno výše) z přítomnosti většího počtu migrantů dle struktury jak je uvedeno v tabulce výše, jsou dána tím, že migranti jsou nábožensky, jazykově a kulturně zcela odlišní a přirozeně budou hledat přítomnost a společnost osob jazykově, kulturně a nábožensky blízkých. Na této skutečnosti nemají žádný vliv případné projevy násilí

některých aktivnějších extremistů, nebo extremistických skupin. Ghettem se zpravidla označuje ta část města, ve které žije více než 30 % těchto obyvatel. Zle důvodně předpokládat, že podobné lokality budou v Plzni vznikat.⁶

Za předpokladu, že budeme brát bezpečnostní rizika vážně a budeme mít vůli se připravit na tato predikovatelná rizika, je na místě provádět kroky k:

1. Provádět monitoring a identifikaci oblastí, kde by tato specifická ghetta měla možnost vzniknout
2. Plánovat navýšení počtu strážníků Městské policie Plzeň (MPP) o nejméně 15 (v případě jednoho většího) nebo 30-ti v případě dvou a více ghatt
3. Plánovat vybavit materiálově tyto strážníky tak, aby mohl být zajištěn jejich nepřetržitý provoz se zaměřením na zejména násilnou trestnou (přestupkovou) činnost
4. Zvážit umístění do lokalit těchto specifických ghatt služebnu (služebny) MPP.
5. V souvislosti s výše uvedeným upravit vnitřní organizační strukturu a výcvik strážníků MPP a dále (např. prostřednictvím vypsaných grantů apod.) provést jejich výškolení pro výkon této specifické činnosti a zejména zajistit finanční zdroje k naplnění materiálových zdrojů jejich činnosti.

Závěr

Závěrem je na místě konstatovat, že výše uvedená krátká studie pracuje na základě analýzy dostupných informací z otevřených zdrojů získaných v době tvorby tohoto dokumentu (12. prosince 2015) a deduktivních metod a je ji možno považovat toliko za pilotní z řady dalších. Vzhledem k této skutečnosti a zejména vzhledem k tomu, že lze předpokládat překotný vývoj situace, je na místě provádět průběžně korekci a zejména konkretizaci preventivních aktivit vedoucích k pomoci řešení bezpečnostních rizik vyplývajících z migrační krize.

Použitá literatura a informační zdroje

1. Interní grantová agentura IGA-1, Vysoká škola regionálního rozvoje, Praha
2. Podklady pro pracovní skupinu pro přesídlení a relokaci MV ČR, dostupné na: <http://www.mvcr.cz/clanek/pracovni-skupina-pro-presidleni-a-relokaci>
3. Podkladový materiál Ministerstva vnitra pro poslance na 39. schůzi Parlamentu ČR <http://www.mvcr.cz/migrace/clanek/informace-vlady-cr-o-migracni-krizi.aspx>
4. Strategie bezpečnosti města Plzně na léta 2016-2020

⁶ Strategie bezpečnosti města Plzně na léta 2016-2020